PLZEŇSKÝ
RELAX
zákaznický magazín Plzeňské teplárenské, a. s.

PLZEŇSKÁ TEPLÁRENSKÁ
Více než energie

Vrátili jsme sochu Plzni:
Kůň sochaře Michala Gabriela je zpět.

NA ZIMU JSME PŘIPRAVENI:
Ohřejeme více než 50 000 domácností.

Břasy jako turistické lákadlo:
Zajímavosti z obce a okolí.

hlavní trenér FC Viktoria Plzeň
Adrian Guľa:
PLZEŇ JE MĚSTO SPORTU

SOUTĚŽ O PODEPSANÝ DRES!

WWW.PLZENSKATEPLARENSKA.CZ

TEPLO PRO VÁŠ RELAX

PLZEŇSKÁ TEPLÁRENSKÁ

Více než energie

- LEVNÉ A SPOLEHLIVÉ
- KOMPLETNÍ SERVIS
- KOMFORT ZÁKAZNICKÉ ZÓNY
- PŘESNÉ A PŘEHLEDNÉ VYÚČTOVÁNÍ

ZDARMA BEZPLATNÁ NON-STOP ZELENÁ LINKA 800 505 505

STROMY V CENTRU PLZNĚ

DÍKY NÁM JE NÁMĚSTÍ ZELENĚJŠÍ

„Stromy v Riegrově ulici jsou prostě pecka, mohu-li to říct od srdce. Plzeňské Teplárenské za to patří poplácat po ramenou a slíbit jí, že my všichni, kteří se o stromy staráme, to budeme dělat rádi. Díky!“

Jan Janák, CrossCafe

Nechali jsme v centru Plzně vysadit 8 javorů mléč o stáří 25–30 let. Jsou dovezené z Německa a zasazené do speciálních květináčů z tropického dřeva jatoba.

Obsah

Aktuálně
Na zimu jsme připraveni **str. 4**

Setkání se zastupiteli v ZEVO Plzeň **str. 4**

Běh Plzeňské teplárenské **str. 5**

Rozhovor **str. 6-7**
Adrian Guľa: Plzeň je město sportu

Exkluzivně **str. 8**
Vrátili jsme sochu Koně do Plzně

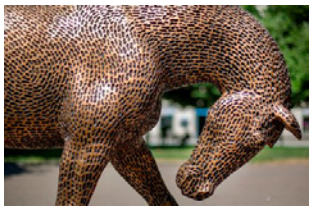

Tipy na výlet **str. 9**
Kostel duchů v Lukové
Kaolinový důl v Nevřeni
Americká zahrada

Zajímavosti **str. 10**
Břasy jako turistické lákadlo

Křížovka **str. 11**
Luštěte a vyhrajte podepsaný dres FC Viktoria Plzeň

Magazín Plzeňský RELAX, číslo 2/2020.
Vydává: Plzeňská teplárenská, a. s., Doubravecká 2760/1, 301 00 Plzeň.
Výroba: David Havlena, **Korektura:** Bc. Jana Michalcová, **Tisk:** Nava tisk s. r. o.
Foto: David Havlena, Shutterstock, Freepic, archiv Plzeňské teplárenské
Časopis je distribuován zdarma. Tiskové chyby vyhrazeny.
Redakční rada: Jakub Vojta, BBS, Ing. Petra Siegerová, Ing. Jiří Král, David Havlena
Web: www.plzenskateplarenska.cz
Facebook: www.facebook.com/plzenskateplarenska
e-mail: inbox@plzenskateplarenska.cz

Vážené čtenářky a čtenáři,

právě jste otevřeli letošní již druhé vydání časopisu Plzeňské teplárenské RELAX.
Léto je opět za námi a vás určitě zajímá, jak jsme připraveni na zimu. Na tuto a další otázky vám přinášíme v časopise odpovědi. Jako obvykle přinášíme rozhovor se zajímavou osobností spojenou se západočeskou metropolí. Tentokrát uděláme radost všem fanouškům a příznivcům plzeňského fotbalu, protože nám rozhovor poskytl sympatický kouč plzeňské Viktorky Adrian Guľa.
A to není všechno, dokonce nám pro výherce křížovky „Luštěte s Plzeňskou teplárenskou“ věnoval nový podepsaný fotbalový dres Viktoriánů.
Kromě oblíbené rubriky tipy na výlety v Plzni a okolí máme pro vás připravenu celou stranu o nedaleké oblasti Břaska, kde, kromě existence mnoha kulturních i jiných cílů nejen pro cykloturistiku, dochází k rekultivaci krajiny po povrchové těžbě černého uhlí právě pomocí produktů ze spalování z Plzeňské teplárenské.
V časopise se také chceme trošku pochlubit tím, co jsme pro vás zvládli v uplynulém období zrealizovat v centru Plzně. Na jaře to byla výsadba vzrostlých stromů v ulici Riegerova a těsně před uzávěrkou tohoto čísla jsme stihli ještě odhalit sochu Koně prof. akadem. sochaře Michala Gabriela. Ta byla před dvěma lety městu Plzeň pouze na čas zapůjčena, a díky nám se vrátila na své místo, do Kopeckého sadů, před Měšťanskou Besedu.
Plzeňská teplárenská se ovšem aktuálně může pochlubit i získáním ceny na Dnech teplárenství a energetiky 2020 v Hradci Králové, kdy jí byla Teplárenským sdružením České republiky udělena cena za „Komplexní monitoring spotřeby energií s cílem efektivně řídit spotřebu a dosahovat tím spojených úspor“. Jedná se o nepřetržitý monitoring spotřeby tepelné energie, elektřiny, plynu, vody, popř. vnitřního prostředí (teplota, vlhkost, CO_2) budovy. Sledování je zavedeno pro smysluplné využívání energií v budově a provádí se pomocí technologie pro vzdálené měření spotřeby energií, čímž zákazníci předejdou možným ztrátám.
Na závěr vás mohu ubezpečit, že i na případné zpřísnění režimu z důvodu COVID opatření jsme připraveni. Vše u nás můžete vyřídit on–line: dotazy a přání, včetně obsluhy zákaznické zóny, přes formuláře na www.pltep.cz či www.zevoplzen.cz. Popř. telefonickým dotazem směřovaným na 24 hodinový dispečink na bezplatné lince 800 505 505.

Přeji vám krásný podzim plný tepelné pohody a zdraví.

Jakub Vojta, BBS
obchodně-technický ředitel

NA ZIMU JSME ZCELA PŘIPRAVENI

Obyvatelé plzeňské čtvrti Doubravka si v létě nemohli nevšimnout rozsáhlých výkopových prací v ulici „Na Dlouhých“. V režii Plzeňské teplárenské zde probíhala rekonstrukce stávajícího horkovodního řadu v délce 200 metrů.
Vedoucí provozu tzv. primáru teplárny, Tomáš Čihák, důvod rekonstrukce stručně shrnul: *„V posledních pěti letech docházelo v této oblasti k četným, malým i větším haváriím. Právě proto jsme v nejrizikovější oblasti přistoupili k výměně klasického potrubí ze sedmdesátých let za moderní předizolované potrubí.“* Aby zákazníci nepocítili diskomfort v dodávce teplé vody, rozhodla se teplárna po dobu rekonstrukce zajistit dodávku tepelné energie tzv. mobilním zdrojem, který byl umístěn v bývalém areálu výtopny „Hrádecká“. Malý, ale výkonný kotel (viz snímek) během odstávky zásoboval 21 doubraveckých výměníkových stanic a spotřeboval při tom 64 780 l lehkého topného oleje. *„Pokládku nového horkovodního řadu jsme zvládli v období letních prázdnin od 13. července do 20. srpna a naši zákazníci ocenili nejen dodržení veškerých termínů, ale především nepřerušenou dodávku teplé vody,“* dodává šéfka investic plzeňské teplárny, Jitka Lepíčková. Opravy a údržba horkovodů i výrobního zařízení teplárny probíhaly jako každoročně v létě v rámci celého města i všech tří zdrojů (na ZEVO Plzeň, na centrálním zdroji Teplárna a také na zdroji Energetika). Takže až se zima zeptá, můžeme prohlásit, že my jsme připraveni.

původní potrubí ze sedmdesátých let

mobilní zdroj tepelné energie

nové předizolované potrubí

ZASTUPITELÉ TOUŠKOVA A CHOTÍKOVA V ZEVO PLZEŇ

starostka Chotíkova Eva Hirschfeldová

Plzeňská teplárenská se i nadále snaží udržet dobré vztahy s obcemi v okolí ZEVO Plzeň. Vedení teplárny proto sezvalo zastupitele obcí Město Touškov a Chotíkov na společné jednání.
To proběhlo první zářijový týden přímo v zasedací místnosti spalovny. Přítomné přivítali předseda představenstva Plzeňské teplárenské Roman Jurečko a generální ředitel společnosti Václav Pašek. Šéf spalovny Pavel Veselý nejprve všechny seznámil s vývojem zařízení od data přechodu do trvalého provozu. Zároveň vedení obcí ubezpečil, že ZEVO Plzeň je provozováno bez jediné výtky ze strany Inspekce životního prostředí, a současně zmínil, že veškeré sliby z období výstavby zařízení jsou plněny. Zastupitelé kladně ohodnotili zejména fakt, že spalovna u Chotíkova patří v současnosti k evropské špičce. *„V tubusu komína je prováděno zákonem předepsané kontinuální měření emisí a dalších veličin. Ve spalinách se měří emise tuhých znečišťujících látek, oxidů síry a dusíku, CO a organických látek. Všechny měřené veličiny jsou dlouhodobě pod legislativou povolenými limity,“* ubezpečil vedení obcí Veselý. Další část setkání patřila prezentaci obchodně-technického ředitele Jakuba Vojty, který se zaměřil na úspěšně probíhající rekultivaci tzv. kazety č. 2. Následovala diskuse o strategických záměrech Plzeňské teplárenské, která projevila vůli s obcemi spolupracovat na budoucích projektech.

obchodně-technický ředitel PLTEP Jakub Vojta při prezentaci

starostka Města Touškova Iveta Zajíčková

BĚH PLZEŇSKÉ TEPLÁRENSKÉ 2020

V sobotu 29. 8. se v Plzni na Ostende uskutečnil sedmý ročník tradiční akce – Běh Plzeňské teplárenské kolem Boleveckých rybníků. Na start se postavilo celkem 285 běžců všech věkových kategorií. 152 dětí závodilo v rámci Běžeckého poháru mládeže Plzeňského kraje, mezi dospělými si 3 běžci vyzkoušeli méně náročnou trať o délce 2 km, 47 běželo závod na 3,5 km a 83 se zapojilo do hlavního závodu na 5,5 km. Ten odstartoval generální ředitel Plzeňské teplárenské Václav Pašek. Hlavního závodu se zúčastnil také předseda představenstva Plzeňské teplárenské Roman Jurečko. *„Závod byl určen pro širokou veřejnost a opravdu se jej může účastnit každý, ať má s během minimální zkušenosti, teprve začíná, nebo je zkušeným běžcem,“* uvedl ředitel teplárny a doplnil: *„Přáli jsme si, aby na akci přišlo co nejvíce účastníků a byli s ní spokojeni. Troufnu si říct, že se nám to podařilo i díky tomu, že oproti podobným akcím nabízíme mnoho nadstandardních služeb. Mohu vyjmenovat občerstvení zdarma, účastnické medaile pro všechny děti a také zajímavý doprovodný program.“* Pro účastníky akce bylo jako každoročně připraveno několik tratí, ze kterých si mohli vybrat podle délky a náročnosti. Děti běžely v závislosti na věku na tratích dlouhých 300 m, 1,1 km a 2 km. Pro dospělé byly

poslankyně parlamentu ČR Ilona Mauritzová

připravené tratě o délkách 2 km, 3,5 km, 5,5 km. Jednotlivým trasám jsme přiřadili různá motta, která je charakterizují. Nejkratší trasa nese název „Zvládnu uběhnout 2 km po rovině?“, trasu o délce 3,5 km jsme nazvali „Už si troufnu i menší kopec!“ a tu nejdelší, 5,5 km dlouhou, „Nemám problémy ani s náročným kopcem.“

Svou přítomností Běh teplárny podpořili zlatý medailista z OH v Mexiku 1968 ve střelbě z malorážky Jan Kůrka, poslankyně parlamentu ČR Ilona Mauritzová a členka Rady Plzeňského kraje Radka Trylčová. Kromě věcných cen a medailí se někteří běžci mohli radovat z cen z naší bohaté tomboly.

generální ředitel PLTEP Václav Pašek

Adrian Guľa: PLZEŇ JE MĚSTO SPORTU

Charismatický rodák ze slovenských Nováků se do čela plzeňské Viktorky postavil na konci loňského roku a naskočil tak doslova do rozjetého vlaku. Na jaře byla Viktorka nejlepším týmem ligy. Adrian Guľa má pověst ambiciózního kouče, který preferuje moderní metody. Bez nadsázky lze říct, že je fotbalem doslova posedlý. České fotbalové prostředí poznal už jako prvoligový hráč. V dresech Opavy a Jablonce si v letech 2001–2004 připsal celkem 55 zápasů. Na trenérskou kariéru se dal ve svých čtyřiatřiceti letech. Vyzvedl Trenčín z druhé ligy mezi slovenskou elitu a do pohárové Evropy. S týmem Žiliny vyhrál titul v sezóně 2016/17. Vedl slovenskou reprezentaci do 21 let a pak už jeho kroky mířily do Plzně. A tady od něj očekávají titul. Podobně jako jiní trenéři teď ale čelí nové situaci, a sice pandemickým opatřením, která dopadají na celý český fotbal.

Už jste stačil poznat město Plzeň?
Zatím opravdu jen trochu. Využil jsem na jaře období, kdy byla vyhlášená pandemie, a s asistenty z týmu jsme projeli okolí na kole. Takže už znám Bolevák, s rodinou jsme se byli podívat na Radyni nebo na Kozlu.

Máte tedy kromě trenérské lavičky už nějaké oblíbené místo v Plzni?
Já mám nejraději, když můžu trávit čas s rodinou. Nicméně z plzeňského okolí mám rád právě ty rybníky. Tam se mi podařilo párkrát vypnout a relaxovat.

Je podle vás Plzeň město fotbalu?
Na milion procent. Je to město nejen fotbalu, ale cítím to tak, že je to město sportu.

Je klub a jeho zázemí srovnatelný s předními evropskými týmy?
Můžu to porovnat s tím, co jsem ve světě viděl, když jsem působil například na stážích apod. Plzeň je určitě prvotřídním evropským klubem s perfektním zázemím a neustálým rozvojem. Navíc je tu vedle kvalitních hráčů cítit síla a stabilita klubu, což nám uvnitř týmu dodává určitý pocit jistoty.

Jací jsou plzeňští fanoušci?
Zcela mě v pozitivním slova smyslu

šokovali. Od prvních zápasů cítím velkou podporu, a toho si zvláště cením. Oddanost fanoušků je nepopsatelná. Dokud ještě mohli chodit na zápasy bez jakýchkoli omezení, tak například jen na přípravný zápas jich přišlo přes tisíc. Na ligových zápasech jich pak bylo osm až devět tisíc. Věřím tomu, že až to všechno kolem pandemie opadne, že si opět společně naplno vychutnáme tu pravou plzeňskou fotbalovou atmosféru.

Jak moc vnímáte odkaz vašeho předchůdce Pavla Vrby?
Jeho odkaz je cítit na každém kroku. Je z toho patrné, že tu fungovala vzájemná chemie, což je pro mě z pohledu trenéra úžasné. Práci Pavla Vrby vnímám poměrně intenzivně. Je to ale zcela zasloužené, protože Pavel tady s hráči odvedl obrovský kus práce.

Říká se, že fanoušci jsou dvanáctým hráčem na hřišti. Mnohdy dokážou tým motivovat k výkonům na hranici možností. V současné době, kdy Česko svírá řada pandemických opatření, část fanoušků v ochozech chybí. Daří se vám hráče motivovat i za takové situace?
Je to výzva, alespoň tak to vnímám. Dávám si za úkol, abych hráče udržel v maximální koncentraci. Kluci to nemají jednoduché, protože na hřišti teď vnímají mnohem více rušivých elementů – lavičku hostů, vlastní lavičku apod… Je tam spousta rozptylujících faktorů, na které nejsou běžně zvyklí. Osmitisícový dav vás samozřejmě mnohem rychleji dostane do tempa a hráč má okamžitě motivaci předvést to nejlepší. Současnou situaci ale vnímám i jako faktor, ze kterého můžeme do budoucna těžit.

Co vás na plzeňském fotbalu baví nejvíc?
Já jsem tak nastavený, že se v podstatě těším na každý společný den. Baví mě tréninky, baví mě pozorovat, jak kluci na sobě makají a zlepšují se. Baví mě pozorovat, jaký mají talent a jak moc ho dokážou prodat do zápasů. A proto to dělám. Tým mi dává impulsy, jak s ním pracovat a jak své myšlenky pak převést do bojů o titul.

VYHRAJTE PODEPSANÝ DRES

KŘÍŽOVKA NA STRANĚ 11

Máte za současné situace příležitost sledovat také vývoj juniorského týmu Viktorky?
Bohužel teď toho času a příležitostí moc nebylo. Kvůli koronavirovým opatřením se nemůžeme tolik vídat. Mrzí mě to, protože já jsem zvyklý být s juniory a jejich vedením v kontaktu. Rád bych, aby cítili podporu a určitou kontinuitu, že my nejsme ti nahoře, ale že jsme jeden klub.

Když srovnáte své juniorské fotbalové roky s dnešní mládeží, v čem je ten největší rozdíl?
Současní junioři toho zvládají mnohem víc a fotbalově jsou dál, než jsme byli my v jejich věku. Na druhou stranu mám pocit, že zaostávají v té všeobecné přípravě. Vidím to i u svého osmiletého syna. Má určitý deficit tělesné přípravy. Je to dáno i přístupem škol a malého zaměření na tělesnou výchovu. Alespoň na Slovensku to tak vidím. Junioři jsou tak od brzkého věku vystaveni přesné fotbalové specializaci, čímž ale také dochází mnohdy k brzkému vyhoření. V patnácti, šestnácti letech dosahují hráči svého výkonnostního maxima a pak rychle vyhoří. S tím souvisí i tlak, který je na malé fotbalisty dnes vyvíjen už od dětství. V mnoha případech si pak hráč vytvoří k fotbalu nechuť a může mít i psychické problémy.

Kdo vás doma vedl k fotbalu?
Byl to otec. Ten mě a mého staršího bratra neustále tlačil k lepším výkonům. Jemu jsem asi nejvíce vděčný za svou fotbalovou kariéru.

Voláte si často se svým bratrem, abyste probrali fotbal?
Jednoznačně. Z našich debat mají manželky a děti doslova nervy. Mně ale konzultace s bratrem často pomáhají. Máme na fotbal podobný pohled, a protože je to bratr, tak mu můžu říct i věci, které bych jinde nemohl ani vyslovit (smích).

A jak tedy relaxujete, když si chcete od fotbalu odpočinout?
V tom jsem slabý (smích). I když se snažím na tom pracovat, ale nedaří se mi úplně vypnout a fotbal si nosím v hlavě i domů. Například když jdu s dětmi do kina, tak i v dětském filmu vidím fotbal. Je to složité a zatím se to učím.

Za rodinou jezdíte stále na Slovensko?
Zatím ano. Domluvili jsme se tak s ohledem na nový školní rok. Dcera je na dobré škole s anglickým zaměřením a nechtěli jsme ji z toho prostředí vytrhávat. Podobné je to i u syna, který hraje fotbal za Žilinu. Má tam své zázemí a nechceme mu to nějak komplikovat. Je to sice pro mě a manželku náročnější, ale věřím, že to zvládneme.

Na závěr – máte nějaký vzkaz pro plzeňské fanoušky?
V první řadě, aby byli fit. No a samozřejmě, aby byli stále hladoví po úspěších Viktorky a aby stále s radostí chodili na stadion. Současně aby jim nechyběla loajalita, protože i oni jsou nositeli určitého odkazu klubu.

VYHŘÍVÁME TRÁVNÍK PRO FC VIKTORIA PLZEŇ

K hráčskému komfortu Viktoriánů napomáhá i Plzeňská teplárenská. Naše společnost se stará o vytápění tréninkového hřiště v Luční ulici. Pro tyto účely jsme zde postavili horkovodní předávací stanici. Z ní je na hřiště vedeno přívodní potrubí. Sekundární okruh je naplněn nemrznoucí, ekologicky nezávadnou směsí. Výkon hlavního horkovodu je 624 kW. Využití zdroje se liší s ohledem na meteorologické podmínky. Nejvíce je využíván k vyhřívání trávníku od listopadu do dubna. Hráči plzeňské Viktorky tak můžou tréninkové hřiště plnohodnotně využívat i během zimního období.

předávací stanice pro vyhřívání trávníku

SOCHA KONĚ JE ZPĚT V PLZNI

Po patnácti měsících se na své původní místo v Kopeckého sadech v Plzni vrátila populární bronzová socha Kůň od akademického sochaře Michala Gabriela. Dílo zde bylo poprvé instalováno v rámci festivalu Sculpture Line v květnu 2017 a po dvou letech bylo přestěhováno do sochařského parku v Lucembursku. Díky Plzeňské teplárenské se Kůň vrací zpět do Plzně.

Plzeňané si 450 kilogramů vážící sochu před lety zamilovali a šlo o jeden z nejfotografovanějších objektů ve městě. Plzeňská teplárenská si nechala vypracovat průzkum veřejného mínění, ze kterého vyplynulo, že opětovnou instalaci sochy by si přálo 85 procent dotázaných respondentů. *„Osobně jsem moc rád, že se Kůň opět vrátil na své místo do Plzně. Věřím, že socha zde bude řádně opečovávána. Hlavně malými jezdci, kteří se rádi chopí příležitosti na sochu vylézt,“* uvedl s úsměvem v den odhalení autor sochy Michal Gabriel. Podle průzkumu by 61,5 procent Plzeňanů podpořilo veřejnou sbírku na odkoupení sochy, aby mohla v Plzni zůstat nastálo. Celkem 72 procent respondentů průzkumu si myslí, že magistrát by měl odkoupení podpořit. Výše ceny je teď v jednání. *„Naše společnost Plzeňská teplárenská trvale podporuje veřejný život v Plzni. Ať už jde o sport nebo kulturu. Podle našeho názoru socha koně patří do krásného prostředí Kopeckého sadů. Věřím, že to není jediné dílo, které se nám podařilo do ulic dostat. Rádi podpoříme i další podobné iniciativy,“* pronesl generální ředitel Plzeňské teplárenské Václav Pašek. Mezi hlavní iniciátory návratu sochy do plzeňských ulic byl předseda představenstva Plzeňské teplárenské Roman Jurečko. *„Nebyla to, ale jen má zásluha. Energii do toho vložil sám autor Michal Gabriel a také regionální ředitelka festivalu Sculpture Line Andrea Buriánková. Plzeň se za poslední dobu hodně změnila, hodně ulic a míst se tu opravilo, a mě pak mrzí, že když už to tak pěkně vypadá, že pak nejsou peníze na zeleň, nějakou pěknou sochu apod. Symbolicky jsme sochou koně navázali na naši jarní akci, kdy jsme plzeňské náměstí oživili osmi krásnými javory,“* nechal se slyšet předseda představenstva PLTEP Roman Jurečko. Zajímavostí bronzového odlitku koně je struktura na povrchu. Tu sochař vytvořil pomocí skořápek z burských ořechů. Kůň je jednou z částí sousoší Jezdec. To se skládá ze tří soch koní a jednoho koně s jezdcem. Kopeckého sady byly před třemi lety vůbec prvním veřejným prostorem, ve kterém byla socha koně umístěna.

slavnostní odhalení 17. 9. 2020 (na snímku gen. ředitel PLTEP V. Pašek a předseda představenstva PLTEP R. Jurečko)

přípitek (na snímku V. Pašek, R. Jurečko, autor sochy Michal Gabriel, I. Mauritzová, P. Baloun)

TIPY NA VÝLET

Podzimní příroda opět hraje barvami a láká na výlety. Cesty napříč západními Čechami můžou vést do přírody, pod povrch nebo do míst, která jsou zastřena tajemnou atmosférou. Právě takové jsou naše tipy na výlet. Jsou plné atraktivních zážitků, historie a přírodních krás. Určitě vás zahřejí nejen u srdce.

KOSTEL DUCHŮ

Opuštěný kostel sv. Jiří v Lukové na Manětínsku patří mezi deset nejstrašidelnějších kostelů světa. Zasloužilo se o to dvaatřicet soch duchů odsunutých Němců. Ty vytvořil bývalý student plzeňské univerzity Jakub Hadrava. Tajemné zahalené postavy usadil do lavic v pozici, jako by se modlily. Expozice dokázala přilákat návštěvníky z celého světa a současně přispěla k záchraně chátrajícího kostela.

Dnes téměř neobydlenou obec Luková najdete na úbočí vrchu Chlumská hora, nedaleko obcí Zhořec a Mezí. Od města Manětín je Luková vzdálena necelých osm kilometrů, tedy zhruba deset minut jízdy autem. I přes nepřízeň osudu přežila do dnešních dnů dominanta vesničky – regotizovaná středověká stavba, kostel sv. Jiří. I když je chráněn jako kulturní památka, je v havarijním stavu. K jeho záchraně napomáhá od roku 2012 stálá výstava s názvem Věřící. Mrazivá podívaná přilákala návštěvníky nejen z Evropy, ale také z USA, Kanady či Japonska.

KAOLINOVÝ DŮL NEVŘEŇ

Unikátní kaolinový důl v Nevřeni na severním Plzeňsku je přístupný od roku 2019. Nabízí prohlídku sedmi set metrů podzemních chodeb, které na výšku dosahují až do dvanácti metrů. Na zhruba hodinovou prohlídku můžete vyrazit s dětmi od 4 let.

Kaolin se v Nevřeni těžil od roku 1870 do roku 1897. Těžba zde probíhala tzv. hlubinnou metodou a podzemní štolou dokonce jezdila úzkokolejka. To činí z dolu unikátní památku. Jeho výjimečnost podtrhuje i fakt, že surovina na výrobu porcelánu se v Česku těžila jen ve dvou podzemních dolech – v Nevřeni a v Hosíně na jihu Čech. Po skončení těžby byl důl ponechán vlastnímu osudu a byl veřejnosti nepřístupný. Důl si kvůli jedinečným vysokým podzemním chodbám vybrali i filmaři a natočili zde pekelné scény pro pohádku Čertí brko. Podle průzkumů vede pod zemí 1 300 metrů chodeb. Přístupných je 700 metrů. Komentované prohlídky zajišťuje Centrum Caolinum Nevřeň.

AMERICKÁ ZAHRADA

Fascinující podívanou plnou barev a přírodních kouzel nabídne během podzimu Americká zahrada nedaleko Chudenic na Klatovsku. Arboretum je sbírkou 219 druhů a kultivarů listnatých i jehličnatých dřevin severoamerického, evropského a asijského původu. Celkově je zde asi 329 různých dřevin.

Chráněné území o rozloze 1,68 ha se nachází v lesním komplexu Žďár pod rozhlednou Bolfánek. Zahrada byla založena v roce 1842 bývalým velkostatkářem z Chudenic Evženem Černínem, který zde chtěl pěstovat a rozmnožovat domácí i dovezené rostliny. Dnes zahrada nabízí několik unikátních dřevin. Například douglasku tisolistou, dřín květnatý nebo liliovník tulipánokvětý. Celkově se jedná o soubor druhů jedinečných jak v Evropě, tak ve světě. Zahrada byla Ministerstvem kultury vyhlášena za chráněné území kategorie národní přírodní památka. V blízkosti je také Rusalčino jezírko, kterým se nechal inspirovat skladatel Antonín Dvořák. Americká zahrada je přístupná celoročně.

BŘASY JAKO TURISTICKÉ LÁKADLO

Jen asi dvanáct kilometrů od Rokycan směrem na Radnice je obec, která návštěvníky překvapí uspořádáním, rozlohou, a hlavně řadou kulturních a přírodních zajímavostí. Vítejte v Břasích – v místě, které vás nadchne.

starosta Břas Miroslav Kroc

V obci si nelze nevšimnout opravené, žluté a útulně vypadající budovy obecního úřadu. V jeho čele v současnosti sedí starosta Miroslav Kroc. S Plzeňskou teplárenskou nepřichází do kontaktu poprvé. *„Jednání mezi naší obcí a Plzeňskou teplárenskou začala již před několika lety, když započala rekultivace dolů po povrchové těžbě černého uhlí a začaly se zde ukládat produkty ze spalování společnosti Plzeňské teplárenské.. Požádali jsme o vyhodnocení vhodnosti těchto vedlejších energetických produktů (VEP), certifikace a informace o možnostech použití materiálu pro rekultivace a tvarování terénu,“* upřesňuje Kroc. Břasy a nejbližší okolí jsou, kromě kulturních památek, významné právě hornickou činností. Dobývání železných rud a černého uhlí probíhalo v kraji již od 1. poloviny 17. století. Na počátku 19. století zde došlo k rozmachu systematického dobývání uhlí za použití nejmodernějších metod. Dá se tak říct, že Břasko je jednou z kolébek průmyslové revoluce v Čechách, kde byla vyvinuta, zdokonalena nebo alespoň vyzkoušena celá řada nových industriálních postupů. V minulém roce byl pak dokončen návoz materiálu z Plzeňské teplárenské na bývalý důl Terezka ve Vranovicích. K ukončení návozové činnosti došlo k 3. červenci 2019. *„Vranovice jsou místem, které je kromě hornické činnosti významné i díky svým geologickým a paleontologickým nálezům. Naši obec oslovil Hornický spolek, který se snaží oživit historii a tradici hornictví v plzeňském regionu,“* dodává starosta. (pozn. redakce: v roce 2019 bylo tímto spolkem otevřeno hornické muzeum ve Zbůchu). A co zajímavého by mělo v rámci rekultivace ve Vranovicích vzniknout? Na tuto otázku nám odpověděl představitel Hornického spolku Ondrej Ujházy: *„Po dohodě s obcí Břasy plánujeme v místě postupně vybudovat jakýsi skanzen hornictví, a to v prostoru odklizu Kristián bývalého dolu Terezie. Plánujeme tady vybudovat ukázkovou štolu a u ní expozici geologie a paleontologie demonstrovanou především unikátním brouskovým horizontem se zbytky flóry staré přes 300 milionů let.“* Tato expozice, se kterou Hornickému spolku částečně finančně pomůže i plzeňská teplárna, bude součástí již realizované naučné stezky po hornické činnosti Břas a nové cyklostezky. Dojde k vybudování přírodního divadla a celý areál by měl sloužit jako odpočinkové místo pro místní obyvatele i turisty. V současné době stále probíhá návoz certifikovaných VEP na úložiště Bašta, kam se tyto VEPy začaly navážet od června 2019. Tato oblast je ve světě ojedinělá jako naleziště černého uhlí výborné jakosti hned pod povrchem. Těžba tam mohla probíhat povrchovým způsobem. Dnes tuto raritu připomíná Uhelná sloj Bašta, která má výšku 4,8 metru. Najdete ji na území bývalého dolu Matylda, odkud vede i naučná stezka. V souvislosti se současným působením Plzeňské teplárenské v oblasti Bašty, navštívil nedávno starosta Kroc se svou kolegyní z úřadu, paní Lorencovou, Plzeňskou teplárenskou, aby se podívali na výrobní proces zblízka. *„Prohlédli jsme si provoz teplárny detailně, od skládky uhlí a biomasy, přes proces hoření, čištění spalin a emisí, po nakládku již vyrobených VEP na vozy. Současně nám byly předloženy veškeré potřebné certifikáty k těmto VEPům, které jsou ukládány v bývalém dolu Klementka u Bašty. Chceme průběžně hlídat a ubezpečovat se, že z hlediska ekologie jsou výstupy teplárny v pořádku podle všech platných legislativních předpisů a postupů a lidem ani do budoucna nehrozí nějaké nebezpečí,“* zakončil Miroslav Kroc.

vizualizace budoucí podoby dolu Terezie

KŘÍŽOVKA S PLZEŇSKOU TEPLÁRENSKOU

Vyluštěte a vyhrajte podepsaný dres FC Viktoria Plzeň.

POMŮCKA: ALA,ATYS, DRAKE,ED, IBN,RAUL	ZNAČKA KILO-NEWTONU	ZNAČKA MILI-AMPÉRU	VOJENSKÉ VLAKY	NEOCHOT-NĚ		CÍL	PRIMÁTI	INICIÁLY HEREČKY LORENOVÉ	OPEČENÝ PLÁTEK CHLEBA		PLAZI	DOMÁCKY OLGA	HON	INICIÁLY HERCE PRACHAŘE	ZOLŮV ROMÁN	MYTOLO-GICKÝ KRASAVEC
PEŇ					POJÍTKO / NA TOMTO MÍSTĚ					NEZALES-NĚNÝ POZEMEK						
ZAČÁTEK TAJENKY										OPAK HOMEOPA-TA / ACETÁT						
	STARÁ MÍRA PATNÁCTI KUSŮ	MONGOLŠTÍ PASTEVCI / HOMÉROVA BÁSEŇ						ÚŽAS / CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO						NEW YEAR (zkratka) / KAZOVÉ ZBOŽÍ		
ŽENSKÉ JMÉNO							JED ZE SKOČCE / VÝKON FOT-BALISTY						HLUBOKÝ MUŽ.HLAS / IN.HEREČKY CHADIMOVÉ			
SVOBODNÉ ŠLECHTIC-KÉ STATKY						NĚMECKÝ FILOZOF / SLOVENSKÁ ČÁSTICE					CIZÍ POLNÍ MÍRA / TLAK KRVE (zkratka)				NESOUHLA-SIT	ČERTOVA
JMÉNO HEREČKY DIVÍŠKOVÉ					STÁČENÍM VYTVÁŘET / DRUH BONBÓNU							ZMATEK / TROPICKÉ PLODY				
ANGLICKY "DEN"				SVĚTNICE NA FAŘE / OTŘES MOZKU									ZN. KILO-PASCALU / ÚSTNÍ ZÁVAZKY			
JMÉNO HERCE HARRISE			MODEL FORDU / BUNIČINA								ZN. NANO-SEKUNDY			OTEC (zastarale) / SLOVENSKY "JAKO"		
UMYVADLO											ŽENSKÉ JMÉNO					
	MÍSTNOST	JAPONSKÁ POTÁPĚČKA / JABLKA A HRUŠKY									ZNAČKA FOTO-APARÁTŮ					
PAK											OD POČÁTKU (z latiny)					
PROJEV NADŠENÍ											SYROZEM (zkratka) / RUSKÝ SOUHLAS			ZNAČKA ABVOLTU / DOMÁCKY ARNOLD		
KREVNÍ OBRAZ (zkratka)			NÁZEV SOUHLÁSKY / PODZIMNÍ OBILÍ			1500 (římsky)	NEHODNÝ ČLOVĚK (expresivně)	ÚBYTEK (poněkud knižně)	ŽENSKÉ JMÉNO	RAŠELINNÍ BAHNO / ZNAČKA KILOMETRU			ZNAČKA ČISTICÍHO PRÁŠKU / OBUV			
OTÁZKA PŘI SÁZCE				LAHVIČKA NA LÉKY / CHEM. ZN. YTTERBIA								CITOSLOV-CE ODPORU / BAKALÁŘ-SKÝ ODĚV			JIHO-AMERICKÝ INDIÁN	VLIVNÉ ZNÁMOSTI
SPLAVY					ZDÁNÍ / SEVEŘAN						ZNAČKA KLOBOUKŮ / LYSINA					
	PROHAZO-VAČKA	ARABSKY "SYN" / SVATOZÁŘ				TEMNOTA / ZDRHO-VADLO				ČÍSLOVKA DRUHOVÁ / TRNOVNÍK						
NA KTERÉ MÍSTO				OZEV (řidčeji) / ZÁCLO-NOVINA					KNIHY FOTEK / JMÉNO JANŽUROVÉ					STARÉ ZÁJMENO / BOČNÍ LOĎ BAZILIKY		
CHEMICKÁ ZNAČKA ZLATA			TROJICE / SPORTOVNÍ ZKRATKA					ŠVÉDSKÁ NÁBYTKÁŘ-SKÁ FIRMA / POVZDECH					KLEKÁNÍ / NÁZEV SOUHLÁSKY			
SHLUKY ROSTLIN					KONEC TAJENKY											
POTŘEŠTĚ-NEC					HMATAT						ANGLICKÝ KORZÁR					

Podmínky soutěže: Správně vyluštěnou tajenku zašlete do 31. 10. 2020 na e-mail: **inbox@plzenskateplarenska.cz**
Do předmětu zprávy uveďte heslo „Křížovka s Plzeňskou teplárenskou". Připojte také adresu a telefon pro případ výhry.
Z došlých správných odpovědí vylosujeme výherce, který obdrží podepsaný dres FC Viktoria Plzeň.

VOLNÉ PRACOVNÍ POZICE

STŘÍDAČ NA CHEMICKÉ ÚPRAVNĚ VODY

PROVOZNÍ ELEKTRIKÁŘ

VŠ ABSOLVENT

PLZEŇSKÁ TEPLÁRENSKÁ®

Více než energie

ŽIVOTOPISY POSÍLEJTE NA:
JIRINA.CERVENA@PLZENSKATEPLARENSKA.CZ

více info o nabízených pozicích na
www.plzenskateplarenska.cz/kariera